

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu C., so sídlom v B., zastúpeného JUDr. Š., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému I., bývajúcemu vo V., zastúpenému JUDr. D., advokátom so sídlom v P., **o určenie vlastníckeho práva k zveri**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 9 C 3/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. júna 2008, sp. zn. 1 Co 12/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 12. októbra 2007, č.k. 9 C 3/2007-302 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je vlastníkom zveri nachádzajúcej sa vo zverníku „O.“ č. X. v katastrálnom území S.. Žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil tým, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a na určení vlastníctva nie je ani naliehavý právny záujem, nakoľko táto otázka sa rieši ako predbežná v inom, skôr začatom súdnom konaní. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. júna 2008, sp. zn. 1 Co 12/2008 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania. Svoje rozhodnutie založil na zistení, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, správne zistil skutkový stav veci a správne rozhodol. Stotožnil sa i s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa. Nesúhlasil len s právnym názorom, podľa ktorého na žalovanom určení nie je naliehavý

právny záujem, ak sa totožná otázka rieši v inom konaní. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. (odňatie možnosť konať pred súdom). Za protizákonný označil postup odvolacieho súdu, ktorý nevyhovel návrhu nového právneho zástupcu žalobcu na odročenie pojednávania nariadeného na 23. júna 2008 s odôvodnením, že predvolanie na pojednávanie bolo pôvodnému právnenému zástupcovi doručené v dostatočnom časovom predstihu; a aj keď sa žalobca krátko pred konaním pojednávania rozhodol právneho zástupcu zmeniť, nemožno to vykladať tak, že by nemal dostatok času na prípravu na pojednávanie, pretože lehota podľa § 115 ods. 2 O.s.p. sa počíta od doručenia predvolania aktuálnemu právnenému zástupcovi, čo bolo v konaní dodržané. Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd v odôvodnení rozsudku označil za preukázané aj skutočnosti, ktoré neboli súdmi vôbec prejednávané, resp. ktoré sú v rozpore s vykonaným dokazovaním. Súd sa nezaoberali tvrdením žalobcu o nadobudnutí vlastníckeho práva k zveri na základe rozhodnutia Okresného úradu Michalovce č. X. z 5. augusta 1996, ktorým bol uznaný zverník „O.“ č. X., a ktorý bol predložený ako dôkaz už súdu prvého stupňa. Nevzali do úvahy argument, že vlastníctvo žalobcu je odvodené od pôvodného vlastníctva štátu, ktorý ho na žalobcu previedol v rámci privatizačného projektu ako príslušenstvo lesa. Nevysporiadali sa ani s možnosťou vydržania zveri žalobcom – vlastníkom poľovných pozemkov. Odvolací súd nepodal v konaní výklad právnych predpisov, v odôvodnení rozsudku neuviedol, akými predpismi sa pri rozhodovaní riadil, v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky si osvojil zahraničnú (českú) judikatúru, a bez vykonania dokazovania prijal záver o vlastníctve zveri žalovaným. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu existenciu vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. spochybnil. Konanie žalobcu súvisiace so zmenami právnych zástupcov označil za špekulatívne a v rozpore s dobrými mravmi. Dovolanie navrhol zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr,

či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Žalobca dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Nejde o zmeňujúci rozsudok v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval, teda ani nemohol vysloviť svoj právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd prípustnosť dovolania nevyslovil (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 O.s.p. procesne prípustné.

Vzhľadom k zákonnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O.s.p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Dovolateľ namieta, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.). Existenciu tejto vady vidí v tom, že odvolací súd nevyhovel žiadosti jeho právneho zástupcu o odročenie pojednávania.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Toto ustanovenie platí aj pre konanie na odvolacom súde (§ 211 ods. 2 O.s.p.).

Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa okolností toho-ktorého prípadu. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t.j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť a súčasne sú vážne (dôležité, ospravedlniteľné) z hľadiska objektívneho aj subjektívneho (či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená).

Odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie na 26. mája 2008. Predvolanie na pojednávanie bolo splnomocnenému zástupcovi žalobcu Mgr. S. i právneho zástupcovi žalovaného JUDr. M. doručené 25. apríla 2008. Podaním doručeným odvolaciemu súdu 23. mája 2008 splnomocnený zástupca žalobcu oznámil, že žalobca (v ten istý deň) udelil plnomocenstvo advokátovi JUDr. C.; plnomocenstvo k podaniu pripojil (bez podpisu

menovaného advokáta). Následne podaním doručeným odvolaciemu súdu 26. mája 2008 žalobca ospravedlnil neúčast' JUDr. C. na pojednávaní a žiadal pojednávanie odročiť z dôvodu nepredpokladaného predĺženia jeho zahraničnej pracovnej cesty. Odvolací súd žiadosti vyhovel a nasledujúce pojednávanie nariadil na 23. júna 2008; predvolanie doručoval JUDr. C. a JUDr. M., ktorí ho prevzali 5. júna 2008. Podaním z 23. júna 2008 (ktorého čas doručenia odvolaciemu súdu nemožno určiť z dôvodu poškodenia príslušných listov spisu) oznámil Mgr. K., advokát, odvolaciemu súdu, že 19. júna 2008 prevzal právne zastupovanie žalobcu. Zároveň ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní a žiadal pojednávanie odročiť. Odvolací súd po začatí pojednávania žiadosti nevyhovel, nariadil pojednávanie v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a vo veci meritórne rozhodol.

V tomto postupe odvolacieho súdu nemožno vidieť dovolateľom namietanú vadu konania. Odvolací súd odôvodnil prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu tým, že lehota na prípravu pojednávania podľa § 115 ods. 2 O.s.p. bola dodržaná, a len samotná okolnosť, že žalobca sa rozhodol pre zmenu právneho zástupcu v priebehu konania, nie je dôvodom na odročenie pojednávania. Poukázal aj na procesné úkony žalobcu súvisiace so zmenami právnych zástupcov, ktoré viac ako k účelnej ochrane práv žalobcu smerovali k spôsobovaniu prieťahov v konaní.

S uvedenými závermi odvolacieho súdu sa dovolací súd plne stotožňuje. Zo spisu nevyplýva, že by odvolací súd znemožnil žalobcovi realizovať ktorékoľvek z jeho procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom. Naopak, jeho prvej žiadosti o odročenie pojednávania vyhovel i napriek nedostatku plnomocenstva spočívajúcemu v chýbajúcom podpise JUDr. C., ako aj skutočnosti, že ospravedlnenie nezaslal menovaný advokát a preukázanie vážnosti (dôležitosti) dôvodov žiadosti nebolo podľa dovolacieho súdu dostatočné.

Prípadná neschopnosť zorganizovať zastupovanie účastníka na požadovanej úrovni (a teda aj účasť advokáta alebo jeho zástupcu na súdnom pojednávaní) ide na ujmu účastníka alebo advokáta, nie súdu. Žalobca mal po doručení predvolania aktuálnemu právnenému zástupcovi JUDr. C. na prípravu pojednávania 17 dní, čo je podľa dovolacieho súdu dostatok času na (prípadnú ďalšiu) zmenu právneho zástupcu, ktorý by bol schopný v čase zostávajúcom do pojednávania oboznámiť sa s obsahom spisu a zúčastniť sa na pojednávaní. Z tohto dôvodu nemožno námietku žalobcu uznať za dôvodnú. Ak za daného stavu odvolací

súd prejednal a rozhodol v neprítomnosti (riadne predvolaného) právneho zástupcu žalobcu, neodňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Keďže existencia dovolateľom namietanej vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. sa v dovolacom konaní nepreukázala, nemožno prípustnosť dovolania vyvodiť ani z tohto ustanovenia.

K tvrdeniu dovolateľa, že súdy nevykonali niektoré z navrhnutých dôkazov (rozhodnutie Okresného úradu Michalovce č. X. z 5. augusta 1996), resp. že nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, dovolací súd uvádza, že o vykonaní tohto ktorého dôkazu rozhoduje súd (§ 120 ods. 1 druhá veta O.s.p.). Podľa § 132 O.s.p. súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Ak aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá. Nesprávne hodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (§ 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namieta i nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) odvolacím súdom, ako aj existenciu vád podľa § 241 ods. 1 písm. b/ O.s.p. V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že tzv. iné procesné vady konania a nesprávne právne posúdenie veci sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi, sami osebe však prípustnosť dovolania nezakladajú. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie je v prejednávanej veci procesne neprípustné, preto ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. marca 2009

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková